

vi har kaldt nødstedte. Efter dette lille Sidespring vender jeg tilbage til det ærede Medlem Hr. Fraenkel. Er nu det ærede Medlem og jeg altsaa ganske enige i den Betragtning af Krisen, som jeg her har gjort gældende, saa strækker Enigheden sig heller ikke længere, for jeg er absolut ikke enig med det ærede Medlem, naar han i en anden Artikelserie, som han har kaldt „Ministeriets økonomiske Fejlsyn“, skriver, at enhver Foranstaltning, man vil træffe til Imødegaaelse af Virkningen af de akutte Aarsager, maa være tilpasset de kroniske. Jeg mener omtrent det modsatte, nemlig at man netop skal afpasse Midlerne, alt efter som man tager Sigte paa de akutte eller de kroniske Aarsager til Krisen, og at dette ogsaa netop kommer frem, naar Talen er om Toldforanstaltninger. Medens det altsaa efter min Mening er umiddelbart indlysende, at man ikke kan anvende Told, naar det gælder om at komme igennem et nødvendigt Prisfald, saa vil jeg ikke benægte, at forøgede Toldsatser kan være anvendelige i en kronisk vanskelig Situation for Industrien, vel at mærke, hvis man i det hele taget — hvad jeg for mit Vedkommende ikke er — er en Tilhænger af Beskyttelsesprincippet og mener, at ethvert Land i videst muligt Omfang skal være sig selv nok, uanset om de naturlige Betingelser derfor er til Stede eller ej. Men det er altsaa et ganske andet Spørgsmaal end det, som foreligger her i Øjeblikket. Det er et Spørgsmaal, som maa finde sin Afgørelse under de forestaaende Toldlovsforhandlinger.

Paa de øvrige Punkter i disse Artikler af det ærede fraværende Medlem Hr. Fraenkel skal jeg, ikke alene under Hensyn til det ærede Medlems Fraværelse, men ogsaa fordi jeg mener, at en Diskussion om disse Punkter paa det nuværende Tidspunkt vilde være ret hensigtsløs, ikke komme ind, lige saa lidt som jeg skal opholde mig ved det, som det synes mig, uundværent skarpe Angreb, som Industriraadets Formand Direktør Prior rettede mod mig i Anledning af min Købestævnetale. Jeg har til Dels imødegaaet det i mine Udtalelser i den noksom bekendte Landsby Mørke. Desuden mener jeg, at mit udførlige Svar foreligger i selve Betænkningen.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard talte i Billeder, da han omtalte mit Forhold til Industrien. Jeg vil straks sige til det ærede Medlem, at jeg sætter ulige mere Pris paa at høre ham tale i Billeder end f. Eks. at høre det ærede Medlem Hr. Johannes Lou, naar han taler i Slagelse, eller naar et højt anset, men ogsaa højt bedaget Medlem

af det høje Landsting i ledige Timer sysler med Sommerbetragtninger i „Danmarks bedste Blad“. Det ærede Medlem Hr. Korsgaard mente, at Forholdet mellem Industrien og mig var som mellem en Onkel og en lidt tvivlsom affholdt Nevø, medens det retteligt burde være som mellem en Fader og hans Barn, for hvem det gaar daarligt. Dette sidste er jeg ganske enig med det ærede Medlem i, og jeg vil ogsaa altid efter Evne bidrage mit yderste til, at dette gode Forhold opretholdes. Men nu ved det ærede Medlem jo særdeles vel, at det endog i de allerbedste Familier kan hænde, at et mindre godt Forhold imellem en Fader og en kædet Søn ikke altid skyldes manglende Kærlighed fra Faderens Side, men ogsaa kan skyldes manglende Forstaaelse og, jeg maa maaske have Lov til at tilføje, manglende Respekt fra Sønnens Side. Men dertil kommer yderligere — hvis vi skal blive i dette af det ærede Medlem valgte Billede — at Faderen har i dette Tilfælde ogsaa andre Sønner, der staar hans Hjerter lige saa nær som den Søn, her er Tale om. Jeg har en Søn, der farer til Søs, og hvem det for Tiden heller ikke gaar saa godt, jeg har en, der sidder paa Kontoret og regner med de store Tal, og jeg tror desværre, at der staar et Minus foran de fleste af Tallene i hans Bøger. Jeg har en Søn, der staar bag Disken, og som regner med smaa Tal, og jeg har endelig ogsaa en Søn, der ikke har drevet det saa vidt som sin store Broder Fabrikanten, men som i en mindre Bedrift lever ærligt og redeligt af sine Hænders Værk. Alle disse Sønner skal jeg ikke alene holde Styr paa — undskyld, at jeg siger det —, saa de ikke skændes for meget, men jeg skal staa dem alle bi med Raad og Daad, naar de kommer til mig og klager deres Nød eller kræver deres Ret. Og naar min Søn Fabrikanten kommer til mig og fortæller, at det gaar mindre godt med Bedriften, maa jeg have Lov til at spørge ham, om han nu ogsaa er sikker paa, at han selv har gjort, hvad han kunde, for at komme gennem Vanskelighederne ved egen Kraft. Han maa sætte mig grundigt ind i sine Forhold og lægge Kortene paa Bordet, og først naar det er sket, er Tidspunktet kommet til for mig at kalde Familien sammen og høre, hvad de andre Brødre mener om Sagen, og eventuelt søge at gøre dem forstaaeligt, at nu gælder det om, at vi alle tager et Tag med for at hjælpe den store Broder, Fabrikanten, ud af Vanskelighederne. Og saa har jeg endda slet ikke talt om Fætteren ude paa Landet, som jo ogsaa hører med til Familien, og som ogsaa har Krav paa